

Původce hnědé hniloby bramboru

Karanténní bakterie *Ralstonia solanacearum* (původce hnědé hniloby bramboru) byla na území České republiky zjištěna při pravidelném úředním průzkumu poprvé v roce 2010 ve vzorku vody z řeky Labe.

Právě možnost jejího šíření na porosty bramboru či jiných hostitelských plodin prostřednictvím infikované vody z vodních toků používané k závlaze komplikuje jejich pěstování v některých oblastech Evropské unie.

Potvrzené výskyty bakterie v roce 2021

K 4. říjnu 2021 bylo na výskyt bakterie testováno téměř 800 vzorků hlíz bramboru tuzemského i zahraničního původu, vody z řek, odpadní vody z podniků zpracovávajících brambory a hostitelských rostlin divoce rostoucích na březích vodních toků.

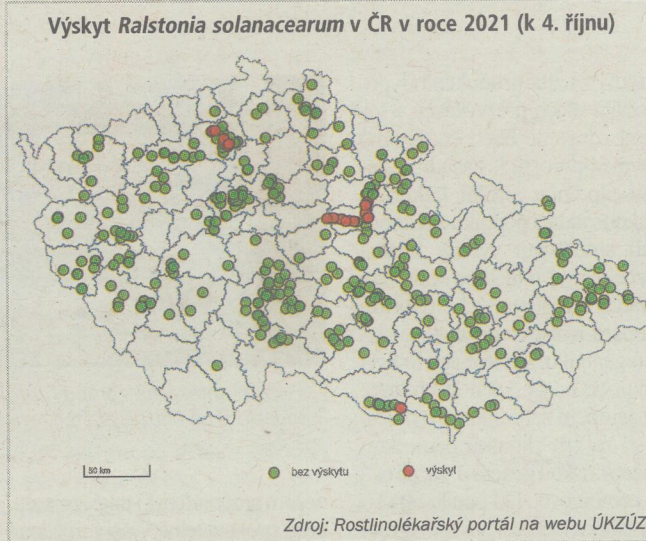
Infekce byla potvrzena ve 30 vzorcích vody z vodních toků a v jednom vzorku lilku potměchuti (*Solanum dulcamara*) divoce rostoucího v pobřežní vegetaci. V hlízách bramboru ani v rostlinách rajčete infekce potvrzena nebyla.

inzerce

Pozitivní vzorky vody byly odebrány z řeky Labe v okresech Pardubice, Litoměřice, Hradec Králové (24 vzorků) a z řeky Jevišovky včetně souvisejícího odvodňovacího kanálu v okrese Znojmo (6 vzorků). Pozitivně testovaný vzorek lilku potměchuti byl odebrán na břehu řeky Labe v okrese Litoměřice.

Odstraňování lilku potměchuti

V návaznosti na potvrzení výskytu *Rs* v lilku potměchuti nařídí ÚKZÚZ mimořádná rostlinolékařská opatření, a to mechanické odstranění (ruční vytrhání) rostlin lilku potměchuti včetně kořenů v jednom úseku řeky Labe za účasti pracovníka ÚKZÚZ a jejich bezpečný odvoz na řízenou skládku odpadů s okamžitým převržením vhodným materiálem (zemina, suť apod.). Infikovaný lilek potměchutí je totiž rezervoárem bakterie.

Mimořádná opatření proti šíření bakterie závlahovou vodou

V souvislosti s opakovanými výskyty bakterie ve vodě odebrané v určitých místech vod-

ních toků vydává ÚKZÚZ každý rok nařízení o mimořádných rostlinolékařských opatřeních k ochraně proti jejímu šíření závlahovou vodou. Toto nařízení lze dohledat na webových stránkách ÚKZÚZ. V nařízení

jsou, kromě vlastních opatření, přesně vymezeny úseky vodních toků, na které se nařízená opatření vztahují. V letošním roce to bylo celkem pět úseků – dva úseky řeky Dyje u obcí Hevlín a Tasovice (okres Znojmo), jeden úsek řeky Jevišovky a jeden úsek odvodňovacího kanálu u řeky Jevišovky u obce Hrušovany nad Jevišovkou (okres Znojmo) a jeden úsek řeky Labe u obce Valy (okres Pardubice). Nemusí se však jednat vždy o úseky, ve kterých se nachází závlahová stanice pro hostitelské plodiny, v některých úsecích se takové stanice nenacházejí, nebo nejsou používány.

Nařízenými opatřeními se zakazuje zavlažování sadbových brambor. Rostliny bramboru (včetně hlíz) pěstované pro nesadbové účely, rostliny rajčete (s výjimkou plodů) anebo rostliny lilku (s výjimkou plodů), zavlažované vodou odebranou

z výše zmiňovaných úseků vodních toků a pěstované profesionálními pěstiteli, budou pokládány za pravděpodobně zamořené bakterií. S těmito pravděpodobně zamořenými hlízami je pak nutno nakládat způsobem a za podmínek stanovených v nařízení. Nařízení dále stanovuje i podmínky týkající se rostlin, objektů a předmětů podezřelých ze zamoření bakterií (např. nakládání s odpady, očista a dezinfekce).

Počítá se s vydáním nového nařízení, které bude platit pro příští rok a ve kterém budou revidovány vymezené úseky vodních toků, příp. i některá opatření v souladu s novým prováděcím nařízením komise o ochraně proti *Ralstonia solanacearum* účinným od 1. ledna příštího roku.

Ing. Petr Kroutil, Ph.D.
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Efektivní produkce zrna i v suchu

Kukuřice pro produkci suchého zrna je jednou z hlavních plodin v teplejších oblastech České republiky. Oteplování klimatu má za následek rozšiřování ploch kukuřice pěstované pro produkci kukuřičného zrna. Napomáhají tomu i nové směry šlechtění. Kukuřice umí velmi dobře hospodařit s vodou, nicméně stále častěji přicházejí roky, kdy jsou v době vegetace vysoké teploty a s tím spojený i nedostatek vláhy. Firma Pioneer jako první začala šlechtit hybridy kukuřice tolerantní vůči suchu. Tyto elitní hybridy jsou zařazené do kategorie tzv. Optimum® AQUAmax®.

Dnes můžeme nabídnout celou řadu hybridů vybavených touto technologií od FAO 250 do FAO 370. Plocha těchto hybridů se rok co rok neustále zvyšuje díky vynikajícím výsledkům a spokojeným zákazníkům.

Neměli bychom zapomínat na to, že kukuřice je plodina mikroklimatu. Podle toho bychom měli také vybírat hybridy. Všechny níže uvedené hybridy jsou Optimum® AQUAmax®.

Nejpěstovanější hybrid na zrna P9241, FAO 330, typ zrna ZUB:

- Plastický hybrid do kukuřičné oblasti.
- Stabílní výnos bez ročníkových výkyvů.
- Dlouholetou praxí prověřený hybrid.
- Raný rekordman P8834 FAO 280, typ zrna ZUB:**
- Výnosem zrna se vyrovná hybridům FAO 340.

- Výborné uvolňování vody ze zrna.
- 103,2 % na kontroly při vlhkosti 23,5 % v odrůdových zkouškách ÚKZÚZ v roce 2019 až 2020.

Novinka roku 2022 P9610, FAO 320, typ zrna ZUB:

- Vynikající uvolňování vody ze zrna.
- Výsoký výnos zrna.
- 105 % na kontroly při vlhkosti 24,5 % v odrůdových zkouškách ÚKZÚZ v roce 2019–2020, středně pozdní sortiment.
- Efektivní produkce zrna P9300, FAO 320, typ zrna ZUB:**
- Vynikající odolnost vůči stresu ze sucha vysokých teplot.
- Velmi dobré uvolňování vody při sušení.
- Nejvyšší výnos zrna v ÚKZÚZ v roce 2019–2020 ve SR sortimentu – 102,9 % při vlhkosti 24,5 %.

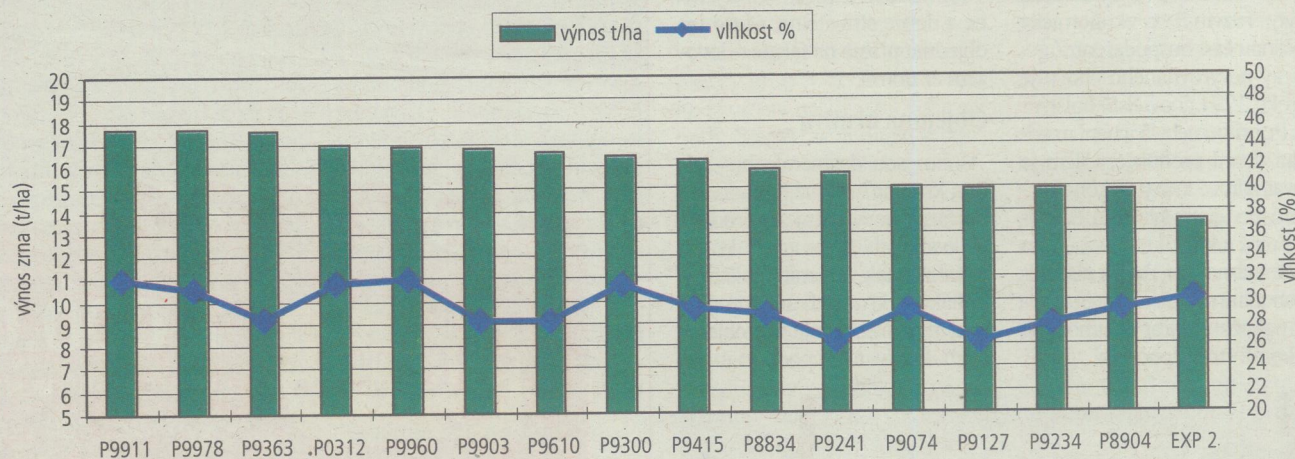

P9300 – poloprovozní pokus Kyjovice na Znojemsku Foto archiv firmy

Sklizeň kukuřice na Statku Pohořelice Foto archiv firmy

Poloprovozní pokus kukuřice na zrna v Agroservisu, 1. zemědělská a. s., Višňové, 15. 10. 2021

Rekordní výnos zrna ve zkouškách P9889, FAO 360, typ zrna ZUB:

- Velmi dobrá odolnost k vysokým teplotám a stresu ze sucha při kvetení.
- Rychlé uvolňování vody ze zrna na poli.

- 107,9 % na kontroly ve SP sortimentu při vlhkosti 27,1 v roce 2019–2020.

Špičkový hybrid do sucha P0312 FAO 370, typ zrna ZUB:

- Výsoký výnosový potenciál – 15 t zrna z hektaru při 14% vlhkosti v praxi.

- Vynikající odolnost k vysokým teplotám.

Vhodný do nejteplejších regionů jižní Moravy.

Stabilita výnosu P9903, FAO370, typ zrna ZUB:

- Meziročníkově stabilní vysoké výnosy zrna.

- Rychlé dozrávání zbytku rostliny a rychlé uvolňování vody ze zrna.

V době květu a dozrávání dobře odolává stresu z vysokých teplot.

Ing. Jaroslav Novotný
Corteva Agriscience

P9241 – průměrná hmotnost zrna z palice 303 g Foto archiv firmy